

USTAWY

Towarzystwa Pań Miłosierdzia

ŚWIĘTEGO WINCENTEGO A PAULO

zaprowadzonego

w Poznaniu 14go Czerwca 1853.

Pod Twoją Obronę uciekamy się.

POZNAŃ.

Czcionkami A. POPLINSKIEGO.

1854.

Wszystkie dzieci na przemian naukę z rękami, spiewem i zabawą dobrze prowadzone
 czas przepłatają. Dla starszych przewidziano drugą salę, w której się ręczny
 robot i to najpospolitszy; szyciem, cerowaniem, robieniem pochoch zajmują. Dzie-
 wczelom trochę postępującym, płaci się szycie stószkowo do ich pracy. Przewna-
 czone także codziennie krótki czas na naukę czytania, pisania i rachunków. Przy
 pracy śpiewają dzieweczki dobrane pieśni i odbierają naukę religij. Przygotowują
 je Siostry-Miłosierdzia do piątwej spowiedzi i komunii. Ści i udzielają dobrej rady
 przy każdej sposobności. —
 Wychodząc zawsze z zasady, iż dobroczynność powinna nie osłabiać sto-
 sunków rodzinnych, wymaga się, żeby rodzice dzieci pod opieką Towarzystwa zo-
 stających, sami dzieciom żywność dostarczali, a w razie potrzeby, rodzicom pomo-
 cę udziela. Ubiory zimowe najbiedniejszym dzieciom rozdawane przechodzą także przez
 ręce rodziców.

WSTĘP.

Towarzystwo Miłosierne Ś. Wincentego rozpowszechnione po wielu krajach, wszę-
 dzie te same ma zasady i główne reguły, lecz w szczegółach stosuje się do potrzeb
 miejscowych. Tam, gdzie rozmaite Stowarzyszenia dobroczynne istnieją, trudni się
 jedynie odwiedzaniem chorych. W Poznaniu opiekuje się także ubogimi dziećmi
 i niewyłącza z swych czynności, w szczególnych przypadkach, żadnego uczynku mi-
 łosiernego.

Odwiedzanie ubogich chorobą dotkniętych w ich własnych mieszkaniach, ma
 głównie na celu wpływanie moralne na cały dom i wzmocnienie związków rodzinnych
 które się często osłabiają przez oddawanie chorych do szpitali. Najstaranniej wyszu-
 kuje Towarzystwo chorych rzemieślników i wyrobników, których zwykle kilkotygo-
 dniowa słabość do największej nędzy doprowadza. Kalek zebrzących po ulicach nie
 przyjmuje pod stałą opiekę; chwilową tylko pomoc im udziela, gdy im choroba nie-
 dozwala z domu wychodzić. Nieszczęśliwi jakiego bądź wyznania nie są wykluczeni
 z pod opieki Towarzystwa.

Osoby wszystkich stanów i stószkunków społecznych (wyjąwszy służących i po-
 trzebujących wsparcia) mogą być członkami Towarzystwa; uważa się tylko przy ich
 przyjmowaniu na usposobienie moralne i religijne. Jednem z najważniejszych w swych
 skutkach dzieł Towarzystwa Poznańskiego, od początku jego istnienia, jest założenie
 i utrzymywanie domu parafialnego Siostr-Miłosierdzia pod Opieką Śgo. Józefa, w któ-
 rym się biedne dzieci wychowują. Ten dom składa się z Ochrony i Szwalni. W pier-
 *

wszęd małe dzieci na przemian nauką z ruchami, śpiewem i zabawą dobrze prowadzoną czas przeplatają. Dla starszych dziewcząt przeznaczona druga sala, w której się ręczną robotą i to najpospolitszą; szyciem, cerowaniem, robieniem pończoch zajmują. Dziewczętom trochę postępującym, płaci się szycie stósunkowo do ich pracy. Przeznaczony także codziennie krótki czas na naukę czytania, pisania i rachunków. Przy pracy śpiewają dziewczynki dobrane pieśni i odbierają naukę religii. Przygotowują je Siostry-Miłosierdzia do pierwszej spowiedzi i komunii Stój i udzielają dobrej rady przy każdej sposobności. —

Wychodząc zawsze z zasady, iż dobroczynność powinna nie osłabiać stósunków rodzinnych, wymaga się, żeby rodzice dzieci pod opieką Towarzystwa zostających, sami dzieciom żywność dostarczali, a w razie potrzeby, rodzicom pomoc się udziela. Ubiory zimowe najbiedniejszym dzieciom rozdawane przechodzą także przez ręce rodziców.

WSTĘP.

Towarzystwo Miłosierne S. Wincentego rozpowszechnione po wielu krajach, wszędzie to samo ma zasady i główne reguły, lecz w szczegółach stosuje się do potrzeb miejscowych. Tam, gdzie rozmaite Stowarzyszenia dobroczynne istnieją, trudni się jedynie odwiedaniem chorých. W Poznaniu opiekuje się także ubogimi dziećmi i niewyjąca z swych czynności, w szczególności, przypadkach, żadnego uczynku miłosiernego.

Opiekowanie ubogich chorých dotknętych w ich własnych mieszkaniach, ma głównie na celu wpływanie moralne na cały dom i wzmocnienie związków rodzinnych które się często osłabiają przez oddawanie chorých do szpitali. Najstaranniej wyszukuje Towarzystwo chorých ziemianinów i wyrobników, których zwykłe kilkotygodniowa słabość do największej potrzeby doprowadza. Kasek kępczych po ulicach nie opuszcza pod stałą opiekę; chwilową tylko pomoc im udziela, gdy im choroba nie dozwala z domu wychodzić. Niezależniwi jakiego bądź wyznania nie są wykluczeni z pod opieki Towarzystwa.

Osoby wszystkich stanów i stósunków społecznych (wyznawcy słusznych i potrzebujących wsparcia) mogą być członkami Towarzystwa; uważa się tylko przy ich przyjmowaniu na usposobienie moralne i religijne. Jednym z najważniejszych w swych skutkach dzieł Towarzystwa Poznańskiego, od początku jego istnienia, jest założenie i utrzymywanie domu parafialnego Sióstr-Miłosierdzia pod Opieką Sgo. Józefa, w którym się biedne dzieci wychowują. Ten dom składa się z Ochrony i Szwalni. W pier-

USTAWY.

I.

Towarzystwo miłosierne ku wspieraniu ubogich ustanowione przez Ś. Wincentego a Paulo, odnowione 1840 r., zaprowadzone w Poznaniu 1853 r. ma na celu naśladowanie Zbawiciela w uczynkach miłosiernych. Zajmuje się odwiedzeniem ubogich chorych i udzielaniem im w własnych ich mieszkaniach pomocy duchownej i materjalnej. Opiekuje się także biednymi dziećmi, dla których utrzymuje Ochronę i Szwalnię.

II.

Towarzystwo to ustanowione na mocy Breve Papieża Benedykta XIV. zostaje pod najwyższym zarządem Przełożonego jeneralnego Zgromadzenia Missyi i Córek Miłosierdzia.

III.

Składa się z Dyrektora, przełożonej Siostr-miłosierdzia domu parafialnego z prezydentki, wice prezydentki, sekretarki, kassyerki, członków odwiedzających, członków datkujących i radców.

IV.

Przełożony przyjmuje wszystkich członków Towarzystwa; mianuje prezydentkę wice prezydentkę, sekretarkę, kasierkę, i radców. Przewodniczy zebraniom jeneralnym. Na pierwszym Zebraniu każdego roku, czyta sprawozdanie z rocznych czynności Towarzystwa. Odprawia lub każe odprawiać co miesiąc Mszą Ś. za dusze ubogich zmarłych przez Towarzystwo dogładanych. Zaleca kwesty na rzecz Towarzystwa.

V.

Siostra przełożona domu parafialnego robi pierwsze wizyty chorym i wyznacza tych co mają być odwiedzani. Odbiera za rewersem od kassierki, sumę przeznaczoną na zakupienie żywności, która za kwitami zostaje ubogim wydawaną. Te kwity u niej złożone wyłącznie są przeznaczone dla biednych przez Towarzystwo wspieranych. Siostra Przełożona utrzymuje także magazyny. Przytomną być powinna zebraniom tygodniowym i jeneralnym.

VI.

Prezydentka znosi się z Przełożonym we wszystkich rzeczach dotyczących się zgromadzeń i składek; zajmuje się powiększeniem liczby członków datkujących; trudni się kwestą, zabiera stosunki z proboszczami, udaje się wraz z potrzebą do władz szpitalnych i miejskich. Odwiedza od czasu do czasu chorych przez Towarzystwo pielęgnowanych.

Przytomną być powinna wszystkim Zebraniom.

VII.

Wice prezydentka, zastępuje prezydentkę we wszystkich jej czynnościach.

VIII.

Sekretarka czyni wszystkie wezwania pismienne, prowadzi wywód słowny posiedzeń, zapisuje liczbę wizyt oddanych przez członków Towarzystwa; dochód i rozchód miesięczny, przewyżkę jednego nad drugim. Zapisuje starannie chrzty, śluby, pierwsze komunie i wszystkie owoce duchowne, jako i rozdane wsparcia.

IX.

Kassierka utrzymuje kasę i rachunki.

X.

Radcy przytomni być winni Zebraniom jeneralnym i udzielać pomocy Towarzystwu, skoro do tego przez Prezydentki wezwani zostaną.

XI.

Osoby życzące należeć do Towarzystwa zgłaszają się do Prezydentki, ta się odwołuje do Przełożonego, który o ich przyjęciu stanowi.

Panie składające Towarzystwo Śgo. Wincentego są współpracownicami Sióstr miłosierdzia, działać powinny w porozumieniu z niemi. Dzielą się na datkujące i na odwiedzające:

Datkujące składają do kassy najmniej 5 talarów rocznie i przejmują obowiązek starania się wszelkimi siłami, o pomnożenie członków datkujących, o dobre powodzenie Towarzystwa. Przytomne być powinny, o ile im okoliczności pozwolą, zgromadzeniom jeneralnym.

Panie odwiedzające zaraz po wstąpieniu do Towarzystwa zawiązują stosunki z przełożoną Sióstr-miłosierdzia, z prezydentką, wraze potrzeby z Proboszczami i Doktorami okręgowemi. Otrzymują od Prezydentki książeczkę, w której zapisują liczbę wizyt oddanych chorym, pomoc udzieloną, składki zebrane, przyjmowania Sakramentów Ś. i wszystkie owoce duchowne.

Odbierają na zebraniach tygodniowych od Siostry-przełożonej karteczkę uwiadamiającą je o nazwisku i mieszkaniu chorych i o ilości kwitów im potrzebnych. Te kwity powinny się tylko osobom należącym do Towarzystwa powierzać i oddawać tym chorym, dla których były przeznaczone.

Odwiedzając chorych, zajmują się Panie wszystkimi członkami rodziny, szczególnie dziećmi, dowiadują się, czy są chrzczone, czy regularnie pacierz odmawiają, czy chodzą do szkoły i na katechizm, czy pierwszą odbyły komunią, czy przystępują do Sakramentów SS., czy dzieci odmienniej płci razem nie sypiają, czy zaślubieni rodzice, czy zachowują święta i niedziele. Każdego roku na początku postu obchodzą chorych dawniej odwiedzanych i zachęcają ich do wypełnienia obowiązku spowiedzi wielkanocnej.

Przed rozpoczęciem wizyt, odwiedzają (jeśli znajdą kościół otwarty po drodze) Najświętszy Sakrament. Noszą krzyż przy sobie, ażeby im dodał potrzebnej pomocy, używają go przy chorych i zostawiają go u nich, jeśli sobie tego życzą. Gdyby się znajdował jaki inny chory w domu, do którego już chodzą, nie wolno im odwiedzić go w imieniu Towarzystwa, bez upoważnienia od Prezydentki lub Siostry Przełożonej. —

We wszystkim, co się tyczy Sakramentów Ś. mogą się Panie poradzić Sióstr miłosierdzia i porozumieć o uczynienie potrzebnych kroków u księży parafii. Członkowie Towarzystwa powinni do magazynów, lub na ręce Sióstr przysyłać znaczniejsze wsparcia przeznaczone dla swych ubogich, jako to: pościel, ubiory, komorne, wykupienie rzeczy itd. — Osobiście nie mają dawać w pieniądzech, więcej jak złoty 1. żeby się nie różnić od mniej zamożnych. — Zupełnie także niedozwolone rozdawanie u siebie jałmużny ubogim pod opieką Towarzystwa zostającym; gdyż każda Pani obowiązana jest zanieść wsparcie do mieszkania biednego. Jeżeli jaka przeszkoda niedozwoli której z Pań odwiedzać chorych, uwiadamia o tem Siostrę-przełożoną, która ją kim innym zastępuje.

W razie nieobecności na Zebraniu tygodniowym powierza się książkę Siostrze, która ją na posiedzenie przynosi.

Osoby pragnące uwolnić się od obowiązków Towarzystwa, podają się o dymisy do głównej Prezydentki, składając u niej zarazem dyplom i książeczkę swoją.

XII.

Zgromadzenia bywają dwojakie, tygodniowe i miesięczne czyli Jeneralne.

XIII.

Posiedzenia tygodniowe odbywają się w mieszkaniu Prezydentki. Wszystkie Panie odwiedzające na nie się zebrać powinny.

Porządek Posiedzeń.

1. **Modlitwa:** Przybądź Duchu Święty, Zdrowaś Marya, i Śty Wincenty, módl się za nami.
2. Krótkie czytanie duchowne.
3. Przedstawienie potrzeb ubogich i rozdawanie kwitów.
4. Pod Twoję obronę i westchnienie do Śgo Wincentego.

Wsparcia dawane ubogim, powinny tylko w nadzwyczajnych przypadkach być pieniężne, zwykle są to kwity na chleb, mięso, kaszę, odzież itd. Rozdają się także krzyże, medaliki, koronki. Pożyczają się dobre książki.

NB. Nie wolno w czasie sesji mówić o niczem innem, jak o sprawach Towarzystwa.

XIV.

Zgromadzenia jeneralne odbywają się w każdy pierwszy czwartek miesiąca. Członkowie na niem obecni, po przyjęciu komuni Stój, mogą dostąpić odpustu zupełnego.

Zaprasza się X. Arcybiskupa do przewodniczenia zebraniu rocznemu w 1wszych dniach Stycznia, na którem przełożony odczytuje sprawozdanie z czynności Towarzystwa. —

Porządek posiedzeń jeneralnych.

1. Po wysłuchaniu Mszy Ś. zchodzą się członkowie do domu Siostr-miłosierdzia i odmawiają wspólnie modlitwę Przybądź Duchu Święty, Zdrowaś Marya, i westchnienie do Śgo Wincentego.
2. Przewodniczący udziela niektórych rad, przedstawia osoby nowo przyjęte do Towarzystwa i oddaje im dyploma.
3. Sekretarka czyta wywód słowny ostatniego Posiedzenia.
4. Kassyerka przedstawia stan kassy.

członków odwiedzających i datkujących, jako i datę wstąpienia ich do Towarzystwa. Co miesiąc umieszcza na arkuszu podobnym do wzoru tu przydanego skutek czynności członków, a zatem na końcu roku potrzebuje tylko pododawać wszystkie liczby, ażeby mieć pod oczami całą roczną czynność Towarzystwa.

Miesiące	Panie		Chorzy	Wizyty	Chrzty	Wyznanie wiary	Nawrócen.	Bierzmowanie	I. Komunii	Śluby	Spowiedzi i komunie	Chorzy opatrzeni Sakramentami	Śmierci	Kwity	Wspomnienia nadzwyczajne.	Dochód	Rozchód	Uwagi.
	Odwiedzające	Nieobecne																
Styczeń																		
Luty																		
Marzec																		
Kwiecień																		
i t. d.																		

XV.

Dzień Niepokalanego poczęcia Matki Boskiej, jest uroczystym świętem Towarzystwa. Pod czas oktawy przełożony odprawia Mszę Śtą na intencją Towarzystwa i ma naukę dla przytomnych, wszyscy członkowie powinni być obecni i przyjąć Komunię świętą.

Uroczystość Ś. Wincentego obchodzi się 19go Lipca, Rocznicą przeniesienia relikwii tegoż świętego w drugą niedzielę po Wielkiéjnocy; W oktawie tych świąt odbywa się Msza Sta na intencją Towarzystwa, na której również wszyscy członkowie komunikować powinni.

Wciągu oktawy Ś. Wincentego odbywa się w kaplicy Siostr-miłosierdzia kwešta na rzecz Towarzystwa.

XVI.

Wrazie śmierci której z Pań należących do Towarzystwa, Msza Śta się odprawia za jęj duszę, wszyscy Członkowie powinni się zgromadzić na to nabożeństwo.

XVII.

Wszystkie ofiary i składki oddawane być powinny kassyerce.